

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.333/2013/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Papp László jogtanácsos által felperes neve (felperes címe) felperes által az Illés és Társa Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Illés Tibor ügyvéd) által képviselt alperes neve(alperes neve) alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perben, a Nyíregyházi Törvényszék 2013. április 25. napján kelt, 13.G.15-12-040112/18. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. sorszámmal előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezését nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes az Ü. „f.a.” (...) fizetésektelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően nem a hitelezői érdekek elsődlegességét szem előtt tartva látta el ügyvezetői feladatát, és ennek következtében a társaság vagyona 9 769 321 (Kilencmillió-hétszázhatvankilencezer-háromszázhuszonegy) Ft-tal csökkent. Az alperes ezen összeg vonatkozásában kártérítési felelősséggel tartozik a felszámolási eljárás során ki nem elégített hitelezői követelésekért.

Mellőzi a felperes kötelezését az alperes részére perköltség megfizetésére, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30 000 (Harmincezer) Ft elsőfokú perköltséget, és az államnak, felhívásra 36 000 (Harminchatezer) Ft feljegyzett kereseti illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy felhívásra fizessen meg az államnak 48 000 (Negyvennyolcezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket, és 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5000 (Ötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróságnak a felperes keresetét és biztosíték nyújtása iránti kérelmét elutasító, és a felperest az alperes javára 38 100 Ft perköltség megfizetésére kötelező ítéletében megállapított tényállás szerint az 1989. január 1. napján létrejött K. Korlátolt Felelősségű Társaságnak az alperes az egyetlen alapító tagja, és alapítása óta ő volt az ügyvezetője is. A kft. - amelynek vagyona 20 év alatt kb. 14 000 000 000 Ft-ra növekedett - 2009. július 22. n apja óta felszámolás alatt áll.

A K. Kft. vagyonához egy 3,4 milliárd Ft-os hitelkeret is kapcsolódott. 2008. évben, a gazdasági világválság kirobbanásával a kft. külföldi partnerei a szerződésüket felbontották, a K. Kft. forgalma évi 13 000 000 000 Ft-ról 6 000 000 000 Ft-ra visszaesett.

Az alperes egy cégcsoportot is létrehozott, amelyen belül ingatlanfejlesztés céljára 1998. szeptember 29. napján megalapította az Ü. Korlátolt Felelősségű Társaságot, amelynek szintén az alperes volt az ügyvezetője az alapítástól kezdve a felszámolási eljárás 2010. december 16. napján történt elrendeléséig.

Az Ü. Kft-ben az alperesen kívül a K. Kft. is tulajdonos volt, minősített többségi befolyással rendelkezett.

Az Ü. Kft-nek a főtevékenységi körébe tartozó ingatlanvásárláshoz a szükséges tőkét az alperes, illetve a K. Kft. biztosította tagi hitel formájában. Így került sor 2007. november 3. napján a ... belterület, 1466/36., 39., 45. hrsz. alatt felvett, természetben 2235 ..., ... 24. szám alatt található, 5829, 237 és 1159 m² alapterületű „kivett benzinkút” és „kivett beépítetlen terület” megjelölésű ingatlanok 80 000 000 Ft vételárért történő megvételére.

Az Ü. Kft. 2009. február 4. napján vette át az állami adóhatóságnak az illetékfeljegyzési kötelezettség megállapításáról szóló, 2009. január 22. napján kelt határozatát, amely szerint a kft-nek a fizetési meghagyás jogerőre emelkedését (2009. február 20. napját) követő munkanapon, mint esedékesség napján (2009. február 23. napján) 8 000 000 Ft illetéket kell megfizetnie.

Az Ü. kft. az ingatlanokat 2009. február 15. napján 99 000 000 Ft vételár ellenében értékesítette a M. Kft. részére, amely a vételárat 2009. február 16. napja és 2009. március 23. napja között, 27 részletben egyenlítette ki. Az Ü. Kft. ezen összegekből fizette vissza 2009. február 16. napja és 2009. március 16. napja között, 24 részletben az alperes által nyújtott 80 000 000 Ft tagi hitelt, 2009. május 15. napja és 2009. május 20. napja között pedig 5 részletben a K. Kft. által nyújtott 16 400 000 Ft kölcsönt.

A kölcsönök visszafizetésének időtartama alatt az alperes együttműködött a 3,4 milliárd Ft hitelkeretet biztosító Raiffeisen Bankkal, aki a szerződés meghosszabbítását 2009. március 17-én és március 26-án írt e-mailjeiben további feltételekhez kötötte.

Az alperes a K. Kft. részére is több esetben tagi kölcsönt nyújtott: 2009. február 4-én 77 000 000 Ft-ot, 2009. április 7-én 480 000 Ft-ot, 2008. július 2. napján 4 000 000 Ft-ot, majd 2009. július 20-án további 4 300 000 Ft-ot.

A K. Kft. felszámolásának kezdő időpontjában (2009. július 22. napján) az alperesnek 120 678 728 Ft tagi kölcsön követelése állt fenn a K. Kft-vel szemben.

A gazdasági válság kitörésétől kezdődően az alperes, mint a K. cégcsoport ügyvezetője és tulajdonosa arra törekedett, hogy helyreállítsa a K. Kft. megfelelő működését, amelyhez szükséges volt a Bankkal kötött hitelszerződés meghosszabbítása. A K. Kft. válságmenedzsert alkalmazott, ingatlan vagyonát mobilizálta, így értékesítette 2009. február 15. napján az Ü. Kft. tulajdonában álló ingatlant is.

A K. Kft. működése során határidőben teljesítette az adóhatóság felé fennálló fizetési kötelezettségeit. A K. Kft. végezte az Ü. Kft. könyvelését is, a két kft-nek ugyanaz a

személy végezte a könyvelését. A könyvelő többszöri felvetésére az alperes azt válaszolta, hogy az Ü. Kft. illetéktartozása azt követően kerül megfizetésre, ha a K. Kft. működése helyreállt, illetve a kölcsönszerződést megkötik.

2009. május - június hónapokban a K. Kft. működése már nehéz helyzetbe került, de az alperes még mindig reménykedett a fizetőképesség helyreállításában.

Az alperes 2009. június 6-án infarktust kapott, 2009. június 11. napjától június 20-áig, majd június 23-tól 20-áig ...-en az Állami Szívkórházban kezelték. Ez alatt az időtartam alatt a K. Kft. ügyeit nem tudta már megfelelően intézni, 2009. július 22. napján pedig a bíróság elrendelte a kft. felszámolását.

Az Ü. Kft. 2009. december 31-ével lezárt egyszerűsített éves beszámolója kiegészítő melléklete szerint a társaság kötelezettségeként 16 640 165 Ft-ot, egyéb rövid lejáratú követelésként 17 532 566 Ft-ot tartott nyilván.

A felperes 2010. június 25. napján az Ü. Kft. székhelyén foglalási jegyzőkönyvet vett fel, mivel a kft. a felperes követelését megfizetni nem tudta. A székhely egy bérelt irodában volt található, ahol a társaság tevékenységet nem végzett. Az Ü. Kft. 2010. augusztus 10. napján már nem rendelkezett ingatlan tulajdonnal és gépjárművel sem, a bankszámlájára kibocsátott azonnali beszedési megbízás a számla fedezetlensége miatt nem vezetett eredményre.

A felperes 2010. augusztus 10. napján kelt kérelmével az adós fizetéseképtelenségének megállapítását, vele szemben a felszámolási eljárás megindítását kérte, 8 318 843 Ft adótartozásra hivatkozva.

A felszámolási eljárásban két hitelező jelentett be hitelezői igényt, a felszámoló 2012. február 13. napján a felszámolás egyszerűsített befejezésére irányuló kérelmet terjesztett elő. A záródokumentum szerint a felperes által bejelentett 9 723 061 Ft összegű hitelezői igény nem lett kiegyenlítve.

A záródokumentum tartalmazta azt is, hogy a 2009. évi társasági adóbevallásban kimutatott 17 533 000 Ft könyvszerinti követelésből 15 938 000 Ft értékű követelést az adós gazdálkodó szervezet 2009. február 16. napján értékesített, ezért ez az összeg a főkönyvi nyilvántartásból törlésre került.

A felperes 2011. szeptember 15. és 2011. december 12. napja között elvégezte az Ü. Kft. „f.a.” felszámolási eljárás miatti tevékenységet záró ellenőrzését.

A határozatában megállapította, hogy a kft-nek a felszámolási eljárás előtt keletkezett adótartozása 9 447 843 Ft-ot tett ki. 2009. február 23. napjától 8 000 000 Ft adótartozása állt fent, ezen időponttól kezdve 77 000 000 Ft folyt be a társaság pénztárába. Az ügyvezetőnek tisztában kellett lennie azzal, hogy a tagi kölcsön, valamint a K. kft. által nyújtott kölcsön visszafizetése után nem lesz fedezet az adókötelezettség kiegyenlítésére.

A felperes 2012. augusztus 21. napján előterjesztett keresetében a Cstv. 33/A. §-a, valamint a Gt. 30. § (3) bekezdése alapján kérte annak a megállapítását, hogy alperes, mint az Ü. Kft. „f.a.” volt képviselője a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetében ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el. A társasági vagyon csökkenésének mértékét a hitelező igényével egyező összegben, 9 971 486 Ft-ban kérte megállapítani, amelyért álláspontja szerint az alperes kártérítési felelősséggel tartozik.

Kérte a bíróságot, hogy az alperest a kereseti kérelmének megfelelő összegű biztosíték nyújtására kötelezze.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, és a felperes perköltségben marasztalását indítványozta.

Állította, hogy a kereseti kérelem jogalapja hiányzik, mivel az illetékfizetési kötelezettség esedékessé válásakor a kft. még nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, a kft. ekkor értékesítette 99 000 000 Ft-ért az ingatlan tulajdonát. Ezt követően pedig nem az alperes magatartására visszavezethető okból hiúsult meg a tartozás megfizetése.

Állította, hogy a tagi kölcsönök visszafizetésével a társaság a kötelezettségeit teljesítette, és bár csökkent a társaság vagyona, ez önmagában nem alapozza meg a vezető tisztségviselő felelősségét.

Kérte a felperes vagyoni biztosíték nyújtása iránti kérelmének az elutasítását is.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozatlannak találta.

A Cstv. 33/A. § (1)-(2) bekezdéseinek, valamint a Gt. 30. § (3) bekezdésének rendelkezését ismertetve a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte a bizonyítás abban a körben, hogy az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el az ügyvezetési feladatait, és emiatt a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent.

A felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontja vonatkozásában is.

A felperes álláspontja szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor következett be, amikor 2009. február 16. napja és március 16. napja között az Ü. Kft. visszafizetett az alperes részére tagi kölcsönként 80 000 000 Ft-ot, holott tudta, hogy 2009. február 23.-ai esedékességgel 8 000 000 Ft összegű illetékfeljegyzési kötelezettsége áll fenn.

A tagi hitel és a kölcsön visszafizetése előnyben részesítette az alperest és a cég másik tulajdonosát az összefonódásban nem részes hitelezőkkel, köztük a felperessel szemben, és ez megalapozza az ügyvezetőnek a Cstv. 33/A. §-a szerinti kártérítési felelősségét. A felperes álláspontja szerint az alperes már 2009. február 23. napján, illetve már a fizetési kötelezettséget megállapító határozat közlésétől kezdve kellő körültekintés mellett előre láthatta volna azt, hogy az adós társaság a kötelezettségeit nem tudja esedékességgel megfizetni, azaz már ekkor a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, kötelezettségállománya meghaladta a rendelkezésére álló vagyonát, és mivel a társaság az ingatlan értékesítésén túl egyéb tevékenységet nem végzett, így később sem keletkezhettek a hitelezői igények fedezetére szolgáló egyéb bevételei.

Az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak a felperesnek ezt a hivatkozását.

Osztotta az alperes álláspontját a tekintetben, hogy ebben az időpontban még várható volt megfelelő tőkebevitel a követelés kiegyenlítésére, és az alperes a perben megfelelően bizonyította azt is, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható módon látta el, megtett minden intézkedést a hitelezői veszteségek elkerülése érdekében.

Az elsőfokú bíróság helyesnek tartotta azt az alperesi magatartást, amellyel a cégcsoport érdekében arra törekedett, hogy a K. Kft. és a Raiffeisen Bank között fennálló hitelszerződés meghosszabbításra kerüljön, mivel a kölcsönből megoldható lett volna az Ü. Kft. illetéktartozásának a megfizetése, és a cég gazdasági tevékenységének az újraindítása is.

A perben bizonyított tény az is, hogy az ingatlanokat az Ü. Kft. az alperes, illetőleg a K. Kft. által nyújtott tagi hitelből vásárolta. Az alperes célja az volt az ingatlanokkal, hogy a bankok finanszírozásával az ingatlanokon majd benzinkutat üzemeltet majd.

Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az ügyvezető elképzelését, illetve a gazdasági társaság működését a bekövetkezett világgazdasági válság hiúsította meg, ennek következtében a bankok a hitelt rosszabb feltételekkel és több biztosíték kikötése mellett voltak hajlandók nyújtani.

Ezt igazolták az alperes által becsatolt, a ... Bankkal folytatott levelezést dokumentáló e-mailek, illetve a perben meghallgatott könyvelő és Sz.P.J. érdektelen tanúk nyilatkozata is. Ezek a bizonyítékok azt támasztották alá, hogy 2009 tavaszáig még remény volt a K. Kft. pénzügyi stabilitásának helyreállítására.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján járt el akkor is, amikor a K. Kft. és a ... Bank közötti hitelszerződés meghosszabbítása érdekében a cégcsoporthoz tartozó ingatlan eladásából befolyt vételárat a bank részére biztosítékként nyújtotta. Ekkor alappal bízhatott abban, hogy megfelelő biztosíték nyújtása esetén a bank szerződést fog vele kötni, és ezzel az Ü. Kft.-vel szembeni hitelezői követelések is kielégítésre kerülnek.

Az alperes betegsége, mint vis maior következett be, ezután az alperes a továbbiakban nem tudta intézni a gazdasági társaságok ügyeit.

Az elsőfokú bíróság végül is arra a következtetésre jutott, hogy az alperes minden tőle elvárható intézkedést megtett a hitelezői veszteségek elkerülése érdekében, hiszen a K. Kft. felszámolásakor 100 000 000 Ft feletti tagi hitel követelése állt fent a Kft.-vel szemben, illetve 2008 év végén a magánvagyonából 200 000 000 Ft értékű telket is apportált a cégcsoporthoz tartozó egyik kft-be.

Az elsőfokú bíróság nem fogadta el azt a felperesi érvelést, amely szerint a felperes követelése, mint rövid lejáratú kötelezettség meg kellett, hogy előzze a hosszabb lejáratú kötelezettségeket a likviditási problémák ellenére.

Az elsőfokú bíróság elfogadta az alperesnek a könyvelő tanúvallomásaival alátámasztott hivatkozását, miszerint a K. Kft. nagyon nehéz helyzetében rangsorolnia kellett, hogy a mi a fontosabb, és elsődlegesnek a bankkal az újrefinanszírozási szerződés megkötését tekintették.

Az elsőfokú bíróság tehát azt állapította meg, hogy az alperes a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjétől elvárható minden intézkedést megtett a fizetéseképtelenség elkerülése érdekében, ezért a felperes keresetét és biztosíték nyújtása iránti kérelmét elutasította, és a Pp. 78. §-a alapján a felperest kötelezte az alperes jogi képviselőjének munkadíjából álló perköltség megfizetésére.

Megállapította, hogy a felperes személyes illetékmentessége folytán a feljegyzett illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, és a kereseti kérelme szerint az alperes felelősségének a megállapítását.

Fellebbezésében ismertetve az elsőfokú bíróság által a tényállás részeként feltárt eseményeket, fenntartotta azt az állítását, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet az Ü. Kft. esetében a K. Kft. által nyújtott kölcsön visszafizetésének megkezdésekor, illetve a nagy összegű illetékfizetési kötelezettség esedékességekor már fennállt.

Hangsúlyozta, hogy az illetékfizetési kötelezettség jogszabályon alapul, ezért az alperes már az esedékességet megelőzően tudatában volt az illetékfizetési kötelezettségének, a társaság vagyonában mégsem képzett fedezetet erre.

Idézte a Miskolci Törvényszék 13.G.40.055/2012/4. számú ítéletének indoklásában írtakat annak alátámasztására, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti „fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetre olyan időpontban kerül sor, amikor a fizetőképesség még fennáll, és az adós gazdálkodó szervezet utóbb ki nem elégített tartozásai még nem jártak le, de már látható, hogy az adós gazdálkodó szervezet a rendelkezésére álló vagyonból e követeléseket esedékességkor nem fogja tudni kielégíteni, s e követelések kielégítésére alkalmas bevételt az esedékesség időpontjáig nem fog tudni szerezni”.

A perbeli időszakban az alperes az Ü. Kft. hosszúlejáratú kötelezettségeinek a kielégítésére tett intézkedéseket, miközben a már esedékes, rövid lejáratú kötelezettségeinek kielégítésére nem képzett fedezetet.

Hivatkozott arra, hogy az Ü. Kft. adóbevallásában 17 000 000 Ft-ot meghaladó összegű követelésállomány volt feltüntetve, amely az értékesített ingatlanok nyilvántartási értékével együtt (85 843 000 Ft) ténylegesen meghaladták a társaság rövid- és hosszúlejáratú kötelezettségállományát. Ebben az évben az Ü. Kft.-nek már nem volt foglalkoztatottja, gazdasági tevékenysége kimerült a 2009. évben értékesített ingatlan beszerzésében, fejlesztésében és továbbértékesítésében, amelyből mindösszesen 3 613 000 Ft tényleges bevétele keletkezett, ez pedig nem jelenthetett fedezetet a 2009. évi adóbevallásában kimutatott 16 640 000 Ft összegű rövidlejáratú kötelezettségre.

A 2009. évi társasági adóbevallásban kimutatott 17 533 000 Ft könyvszerinti követelés jelentős részét (15 938 000 Ft-ot) az adós társaság által vásárolt követelés tette ki, amely 2009. február 16. napján értékesítésre került.

A felperes nem vitatta az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtett azt a következtetést, hogy az alperesi cégcsoport egyes cégei egymás tevékenységére hatással voltak, azonban hangsúlyozta, hogy az egyes gazdálkodó szervezetek tekintetében önállóan szükséges vizsgálni az ügyvezetőnek a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősségét, és kimentésének lehetőségét.

Az elsőfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás során meghallgatott tanúvallomások alátámasztották, hogy az alperes által vezetett cégek tudomással bírtak a perbeli illetéktartozásról, de 2009. évre a K. cégcsoport működése ellehetetlenült.

Megjegyezte, hogy az alperes érdekeltségébe tartozó cégcsoportbeli társaságok együttes, a felszámolás során meg nem térült adóhátraléka több mint 307 000 000 Ft, amely az alperes magatartására vezethető vissza.

Kifejtette, hogy az ügyvezető betegsége a személyes közreműködésének mértékétől függetlenül nem tekinthető olyan vis maior jellegű eseménynek, amely indokolná a felelősség kimentését.

E körben hivatkozott a mulasztás kimentésével kapcsolatban kifejtett, a Bírósági Határozatokban 2008. évben 50. sorszám alatt megjelent eseti döntésben megjelenő bírósági gyakorlatra, amely szerint az ügyintézés az ügyvezetőknek úgy kell megszervezniük, hogy több napos kiesésük esetén is szervezetileg biztosítva legyen az, hogy távollétükben utasításukra valaki a cég érdekeinek védelme érdekében a szükséges intézkedést megtegye.

A felperes utalt arra, hogy az alperes perbeli nyilatkozatai alapján megállapítható az, hogy betegsége idejére gondoskodott helyettesítéséről.

Összegzőképpen kifejtette, hogy az Ü. Kft. az illetékfizetési kötelezettség esedékessé válásakor a Cstv. pénzforgalmi szemléletű meghatározása szerint már ténylegesen fizetéseképtelen volt, hiszen kötelezettségállománya meghaladta a rendelkezésre álló vagyonát. Tevékenysége nem keletkeztethetett a hitelező igények fedezetére szolgáló újabb bevételt. Ebben a helyzetben az alperes a kft. rendelkezésére álló pénzeszközt a hitelezői érdekek figyelmen kívül hagyásával a tagi hitelek megfizetésére fordította és ezzel a felperesnek, mint hitelezőnek 9 769 321 Ft veszteséget okozott.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, és a felperesnek a másodfokú perkoltsége megfizetésére kötelezését kérte.

Fenntartotta az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait miszerint a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében megfogalmazott konjunktív feltételek a perbeli esetben nem valósultak meg, ezért az alperes felelősségét nem lehet megállapítani.

Az alperes álláspontja szerint a felperes a perben az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem tudta bizonyítani azt, hogy a tagi kölcsönök visszafizetésének időpontjában, illetve az illetékfizetési kötelezettség esedékessége időpontjában az Ü. Kft. már a tényleges fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

Állította, hogy a felperes hitelezői igényének esedékessé válásakor az eladott ingatlan teljes vételára, mint készpénzforrás az Ü. Kft. rendelkezésére állt, 2009. év első felében abból már nem kellett kifizetnie anyagi jellegű ráfordításokat.

Hangsúlyozta, hogy az alperes 2009. év első felében nem látta, és ésszerűen nem is láthatta előre az Ü. Kft. fizetéseképtelenségét, hiszen ekkor még javában tárgyalásokat folytatott a ... Bankkal a cégcsoport refinanszírozásának a meghosszabbításáról, és mindent megtett annak érdekében, hogy ez megtörténjen. Ebben az időpontban a bank is hajlandóságot mutatott a hitelszerződés meghosszabbítására.

Állította, hogy az alperes a perbeli időszakban, 2009. I. félévében legfontosabb feladatának azt tekintette, hogy a K-Sped cégcsoport refinanszírozását - és ezen belül az Ü. Kft. - biztosítsa, amit a bank is támogatott.

A meghosszabbított hitelkeretből elsőik között tervezték kielégíteni a felperes illetékkövetelését.

Utalta arra is, hogy az Ü. Kft. által a K. Kft. részére, illetve az alperes részére visszafizetett tagi kölcsönöket nem saját célokra használták fel, hanem biztosítékként azt a bank részére nyújtották a hitelszerződés meghosszabbítása érdekében.

Hangsúlyozta, hogy az alperes magatartása a legteljesebb mértékben megfelelt a hitelezők érdekeinek, mivel a meghosszabbított hitel fedezett volna valamennyi követelést, és ez felelt volna meg az állami költségvetés érdekeinek, illetve a társadalom érdekeinek is, mivel munkahelyek megmaradásával és jelentős adóbevételek további beszedésével járt volna.

Tagadta azt is, hogy az alperes magatartásával összefüggésben csökkent a társaság vagyona, és ezáltal a hitelezők kielégítése megghiúsult.

Arra az esetre, ha az ítéletábra úgy ítélné meg, hogy a perbeli esetben megvalósultak a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglalt tényállási elemek, arra hivatkozott, hogy az alperes eljárása megfelelt a hitelezői és nemzetbiztonsági érdekeknek, ezért a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerinti kimentési oknak elfogadható.

Végezetül az alperes vitatta a kereset összecszerűségét is.

A felperes az elsőfokú eljárásban nem bizonyította semmilyen módon, hogy az adós vagyona az alperes magatartásával összefüggésben mennyivel csökkent, azaz mekkora az az összeg, amely az alperes felróható magatartása következtében hiányzott a hitelezői igények kielégítési alapjából. Maga a felperes állította azt, hogy az Ü. Kft.-nek az illetékkövetelés esedékessé válásakor 3 613 000 Ft vagyona volt, ezért nem kérheti azt a perben, hogy a vagyoncsökkenés mértékét az ítéletábra a hitelezői követelése teljes összegében, 9 971 486 Ft-ban állapítsa meg.

Kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a hitelező vagyoni biztosíték nyújtása iránti kérelmét elutasító részében történő helybenhagyását is.

Az ítéletábra a Pp. 256/A. § (3) bekezdése szerinti felhívására a felperes nem nyilatkozott, az alperes nem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért az ítéletábra a fellebbezést a Pp. 256/A. §-ának (4) bekezdése, és az (1) bekezdés f.) pontja alapján tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

Felperes a fellebbezésében nem támadta az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes biztosíték nyújtása iránti kérelmét elutasító rendelkezését, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének ez a rendelkezése a Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát.

A fellebbezés megalapozott.

Az ítéletábra az elsőfokú eljárás iratai alapján a tényállást az alábbiakkal egészíti ki.

Az Ü. Kft. fizetéseképtelenségének a megállapítására a bíróságra 2010. augusztus 19. napján érkezett kérelem alapján került sor. A felszámolást elrendelő jogerős végzés 2010. december 16. napján lett közzétéve.

A társaság képviselőre jogosult ügyvezetője 1998. május 29. napjától a felszámolás elrendeléséig az alperes volt, a társaság tagjai pedig az alperes és a K. Kft. voltak, ez utóbbi társaságnak a képviselőre jogosult vezető tisztségviselője ugyancsak az alperes volt.

Az Ü. Kft. a 2007. november 3. napján kelt adásvételi szerződéssel megszerezte a ... belterület, 1466/36., 39. és 45. hrsz-ú ingatlanokat 80 000 000 Ft vételárért.

Az ingatlan megszerzéséhez kapcsolódóan az APEH ...-i Regionális Igazgatósága a 2009. január 22. napján kelt ... számú fizetési meghagyásában 8 000 000 Ft vagyonszerzési illetéket szabott ki. A fizetési meghagyás 2009. február 20. napján emelkedett jogerőre.

Az ingatlanokat a Kft. - az alperes előadása szerint - 2009. február 4. napján a M. Kft. részére értékesítette 99 000 000 Ft vételárért, amelyet a vevő 2009. február 16. napja és 2009. március 23. napja között 27 részletben, készpénzben egyenlített ki.

A vételárból a társaság 2009. február 16. napja és 2009. május 20. napja között, 22 részletben 80 000 000 Ft tagi hitelt fizetett vissza az alperes részére. A tagi kölcsön nyújtására vonatkozó szerződések a felszámoló részére átadott iratanyagban nem voltak fellelhetők.

A társaság 2008. évi mérlegében az eszközök között feltüntetett 85 843 000 Ft tárgyi eszköz a 2009. évre vonatkozó egyszerűsített éves beszámoló mérlegben már nem szerepelt, a 2009. évre vonatkozó egyszerűsített éves beszámoló szerint nyilvántartott készpénz összege 2 462 000 Ft, a nyilvántartott követelés összege pedig 17 533 000 Ft

volt. Ezen követelés tartalmára vonatkozóan a könyvelő a 17. sorszámú jegyzőkönyv szerint nem tudott magyarázatot adni. A követelés 2008. évben megtörtént megszerzésének a dokumentumai szintén nem voltak fellelhetők a társaságnál.

A felszámoló a felszámolás egyszerűsített befejezését kezdeményező beadványában előadta, hogy a követelést már nem lehetett volna nyilvántartani, ezért azt kivezette az adós mérlegéből, mivel az engedményezéssel megszerzett követelést biztosító ingatlan, a ... belterület 1466/36. hrsz-ú ingatlan az Ü. Kft., mint engedményes tulajdonába került, aki azt 2009 februárjában tovább is értékesítette.

Az ítélet tábla megállapította, hogy az adós kft. által az adóhatósághoz 2008. évre vonatkozóan beadott ...-es számú társasági adóbevallásban, befektetett pénzügyi eszközként (4. sor) szerepel 85 843 000 Ft, a hátrasorolt kötelezettségek összege (30. sor) 80 000 000 Ft - amely 2009. évben megszűnt -, a tulajdonosok által nyújtott hosszúlejáratú kölcsönök összege pedig 0 Ft (33. sor).

Az illetékfizetési kötelezettséget is tartalmazó rövid lejáratú kötelezettségek összege 22 350 000 Ft-ról 2009. évben 16 640 000 Ft-ra csökkent.

A 2009. évre vonatkozóan beadott 0929-es számú társasági adóbevallásban a 99 000 000 Ft értékesítési árbevétellel (1. sor) szemben 85 843 000 Ft-ot, mint eladott áruk beszerzési értékét szerepeltette az Ü. Kft. (10. sor). A bevallás a követelések összegét (6. sor) 17 533 000 Ft összegben, a pénzeszközök értékét (10. sor) pedig 2 492 000 Ft összegben tartalmazta.

A perbeli iratokkal igazoltan az alperes 2009 júniusában kapott szívrohamot, amelyet követően már nem volt képes a társaság ügyeinek teljes körű ellátására.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló többször módosított 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. § (1) bekezdése szerint a hitelező, vagy az adós nevében a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző 3 évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes kielégítését megghiúsították, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. A keresetben vagyoni biztosíték nyújtása is kérhető a hitelezők követelésének kielégítése céljából.

A Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerint mentesül a felelősség alól a vezető tisztségviselő, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 42. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségek lehetnek hátrasoroltak, hosszú- vagy rövidlejáratúak.

A 42. § (4) bekezdése hátrasorolt kötelezettségként határoz meg minden olyan kapott kölcsönt, amelyet ténylegesen a vállalkozó rendelkezésére bocsátottak, és a vonatkozó szerződés tartalmazza a kölcsönt nyújtó fél egyetértését arra vonatkozóan, hogy az általa

nyújtott kölcsön bevonható a vállalkozó adóssága rendezésébe, valamint a kölcsönt nyújtó követelése a törlesztések sorrendjében a tulajdonosok előtti legutolsó helyen áll, azt a vállalkozó felszámolása vagy csődje esetén csak a többi hitelező kielégítése után kell kiegyenlíteni, a kölcsön visszafizetési határideje vagy meghatározatlan, vagy a jövőbeni eseményektől függ, de eredeti futamideje 5 évet meghaladó lejáratú, a kölcsön törlesztése az eredeti lejárat, vagy a szerződésben kikötött felmondási idő előtt nem lehetséges.

A felperes a fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra, hogy a jelen perben az alperesnek az Ü. Kft. ügyvezetőjeként végzett magatartását kellett vizsgálnia a bíróságnak, e körben természetesen értékelhette azt, hogy az alperes az egész cégcsoport megmentése érdekében milyen erőfeszítéseket tett, de a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írt feltételeknek a felperes keresetében megjelölt Ü. Kft. vonatkozásában kellett megvalósulniuk.

Az elsőfokú bíróság által a kellő mélységben feltárt tényállás alapján az nem kétséges, hogy az alperes igyekezett a vezetése alatt álló cégcsoport továbbműködéséhez szükséges banki hitelkeretet biztosítani, ennek érdekében előrehaladott tárgyalásokat folytatott a bankkal, megpróbálta a bank által előírt biztosítékokat előteremteni. Ennek a törekvésének azonban alárendelte az Ü. Kft. azon érdekét, hogy az állami adóhatósággal szembeni, esedékessé vált rövid lejáratú kötelezettségét határidőben megfizesse. Ehelyett a kft. erre egyébként fedezetet nyújtó bevételeiből a hátrasorolt kötelezettségként nyilvántartott tartozásokat fizette vissza, ez pedig azt eredményezte, hogy a kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, majd az állami adóhatóság kérelmére a bíróság meg is állapította a fizetéseképtelenségét, elrendelte a felszámolását.

Az alperes által hivatkozott intézkedéseket az elsőfokú bíróság tévesen értékelte akként, mint amelyek a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerint az alperes mentesülését eredményezhetik.

Az alperes, mint vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása során nem annak van jelentősége, hogy a hitelezőnek milyen összegű követelése állt fenn, és azt ki lehet-e elégíteni az adós teljes vagyonából, hanem annak, hogy a vezető tisztségviselő nem a hitelezők érdekeit szem előtt tartva járt el, és eljárása folytán az adósnál vagyonszökkenés keletkezett, a tartozás megfizetésére nem maradt elegendő likvid pénzeszköz, azaz bekövetkezett a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet. Ha ezt a vezető tisztségviselő előre látta, vagy gondos eljárással előre láthatta volna, akkor abban az esetben, ha utóbb a felszámolási eljárás megindul az adós céggel szemben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésétől kezdve beáll a vezető tisztségviselő Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelőssége.

Az alperes intézkedései a cégcsoport megmentését célozták, ennek érdekében elsődlegesen a K. Kft. tevékenységének a refinanszírozását próbálta elérni a bankkal folytatott tárgyalásokon. Ezeknek a tárgyalásoknak a kimenetele a 2008. évben bekövetkezett gazdasági válság hatására azonban bizonytalanná vált: az alperes nem számíthatott alappal arra, hogy az általa felajánlható biztosítékokat a bank elegendőnek tartja a nagy összegű refinanszírozási szerződés megkötéséhez, illetve az is biztosra vehető volt, hogy a szerződés esetleges megkötése során a bank szigorú feltételeket szab a K. rendelkezésére bocsátandó hitelösszeg felhasználására.

Az ítéletábra ezért nem tekintette megalapozottnak és reálisnak az alperesnek azt az elképzelését, hogy a bank által a K. Kft. részére biztosított hitelkeretet szabadon

felhasználva, abból a cégcsoport tagjainak az állami adóhatósággal szemben fennálló kötelezettségét is kifizetheti.

Az alperes által hivatkozott „terv” ezért nem tekinthető a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében megkívánt, az Ü. Kft. hitelezői veszteségének az elkerülésére irányuló, a vezető tisztségviselőtől elvárható intézkedésnek, hiszen a 8 000 000 Ft összegű illetékfizetési kötelezettség teljesítésére az ingatlanért kapott vételárreszleteken túl korábban még a kft. rendelkezésére állt a mérlegből kivezetett több mint 17 000 000 Ft összegű követelésállomány is, noha ezen követelést alátámasztó bizonylat az állami adóhatóság által a tevékenységet záró ellenőrzés megállapításairól felvett jegyzőkönyv IX/2. pontjában írt megállapítás szerint nem volt fellelhető, és a nyilvántartások hiánya miatt nem követhető nyomon a vagyonelemekben bekövetkezett változás sem.

Ezért a rendelkezésre álló adatok alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatva megállapíthatónak találta azt, hogy az alperes az Ü. Kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének a bekövetkezését - a 8 000 000 Ft összegű illetéktartozás esedékessé válása időpontját - követően nem az Ü. Kft. hitelezői érdekeinek elsődlegességét szem előtt tartva látta el ügyvezetői feladatát, és ennek következtében a társaság vagyona csökkent. A vagyonsökkenés mértékét a felperes keresetében megjelölt 9 759 321 Ft összegben állapította meg, amely összeg vonatkozásában az alperes kártérítési felelősséggel tartozik a felszámolási eljárás során ki nem elégített hitelezői követelésekért.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása folytán az ítéltábla mellőzte a felperes kötelezését az alperes részére perköltség megfizetésére, és az alperest kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30 000 Ft elsőfokú perköltséget, valamint az államnak felhívásra 36 000 Ft feljegyzett kereseti illetéket.

A felperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a másodfokú eljárásban felmerült költségei megfizetésére is az alperes köteles a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján. Az ítéltábla az alperest 48 000 Ft feljegyzett fellebbezési illeték felhívásra, az állam javára történő megfizetésére, valamint a felperes részére 5000 Ft másodfokú perköltség 15 napon belül történő megfizetésére kötelezte.

Debrecen, 2014. március hó 20. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cógoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó